

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 688/2025
11.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Татјане Вуковић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Жељка Гвојића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору 5К.49/23 од 09.09.2024. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 252/24 од 27.01.2025. године, у седници већа одржаној дана 11.06.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Жељка Гвојића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору 5К.49/23 од 09.09.2024. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 252/24 од 27.01.2025. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору 5К.49/23 од 09.09.2024. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 1. КЗ и изречена му је условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 4 (четири) месеца и одређено је да се иста неће извршити уколико окривљени за време проверавања од 1 (једне) године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. Окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати износ од 105.487,16 динара и на име судског паушала износ од 5.000,00 динара, а све у року од шест месеци од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Сомбору Кж1 252/24 од 27.01.2025. године одбијене су као неосноване жалбе окривљеног АА и његовог браниоца, па је потврђена пресуда Основног суда у Сомбору 5К.49/23 од 09.09.2024. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Жељко Гвојић, због повреда закона из члана 68, члана 395, члана 419. став 1. и 2, члана 438. став 2. тачка 1) и 3), члана 439. тачка 1) и члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те да у целости укине побијану првостепену и другостепену пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да како се у конкретном случају ради о бланкетном кривичном делу, те како у чињеничном опису дела датом у изреци правноснажне првостепене пресуде није означено коју конкретну тачку од пет тачака члана 20. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима је окривљени критичном приликом прекршио, то се стога у радњама окривљеног описаним у изреци првостепене пресуде не стичу сва битна законска обележја кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 1. КЗ, за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Основни облик кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 1. Кривичног законика („Службени гласник Републике Србије“, број 85 од 06.10.2005. године, са ступањем на снагу дана 01.01.2006. године) чини учесник у саобраћају на путевима који се не придржава саобраћајних прописа и тиме тако угрози јавни саобраћај да доведе у опасност живот или тело људи или имовину већег обима, па услед тога код другог наступи лака телесна повреда или проузрокује имовинску штету која прелази износ од двеста хиљада динара.

Одредбом члана 20. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник Републике Србије“, број 24/2018 од 26.03.2018. године, са ступањем на снагу дана 03.04.2018. године) прописано је да су учесници у саобраћају дужни да поступају у складу са: 1) значењем знака, односно наредбе које даје овлашћено лице које врши непосредно регулисање саобраћаја, 2) значењем светлосног

саобраћајног знака, 3) значењем саобраћајног знака, 4) значењем ознаке на коловозу и тротоару, 5) правилима саобраћаја.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 1. КЗ, те цитирану одредбу члана 20. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, као и имајући при томе у виду да је у чињеничном опису кривичног дела утврђеном у изреци правноснажне првостепене пресуде наведено и описано да се окривљени АА, као учесник у саобраћају на путевима, није придржавао саобраћајних прописа, на тај начин што се, управљајући путничким возилом, кретао противно одредбама члана 20. став 1. и члана 48. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, те је тиме тако угрозио јавни саобраћај да је довео у опасност живот и тело људи или имовину већег обима, а услед ког непрописног поступања окривљеног су код сувозача у путничком возилу - оштећеног ББ наступиле лаке телесне повреде, а у време, месту и на начин ближе наведен у изреци пресуде, то, по налажењу Врховног суда, а супротно наводима браниоца окривљеног, произилази да се у радњама окривљеног АА описаним у изреци пресуде стичу сва битна законска обележја кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 1. КЗ, за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим. Наиме, како је у чињеничном опису кривичног дела утврђеном у изреци правноснажне првостепене пресуде наведено да се окривљени као учесник у саобраћају на путевима, управљајући путничким возилом, критичном приликом кретао између осталог и противно одредби члана 20. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, те да није поступио у складу са саобраћајним знаком, односно да путничко возило којим је управљао није зауставио испред знака „Стоп“ који одређује обавезно заустављање и који се налази у улици ... непосредно испред раскрснице улица ... и ..., него је наставио да се креће и ушао је у означену раскрсницу, услед чега је изгубио контролу над путничким возилом којим је управљао и слетео је са коловоза и ударио је у стабло дрвета, то јасно и недвосмислено произилази да је у изреци описано да окривљени критичном приликом није поступио у складу са тачком 3) члана 20. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, дакле у изреци пресуде је наведено и ближе описано коју одредбу Закона о безбедности саобраћаја на путевима је окривљени прекршио, а што је у конкретном случају довољно за постојање предметног кривичног дела, па следствено томе околност да у изреци пресуде, услед пропуста јавног тужиоца, није и формално означена наведена тачка члана 20. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, по налажењу Врховног суда, не значи аутоматски и да дело окривљеног није кривично дело, а како то неосновано истиче бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Осталим наводима у овом делу у којима истиче да нема поузданих доказа да је окривљени учинио предметно кривично дело и да је поступио противно одредби члана 48. став 1. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, уз оспоравање при томе оба налаза и мишљења вештака саобраћајне струке Иштвана Бодоло и Милана Дакића и давање сопствене оцене изведених доказа и то посебно записника о увиђају саобраћајне незгоде и одбране окривљеног из којих по браниоцу произилази да до слетања возила окривљеног са коловоза и настанка предметне саобраћајне незгоде није

дошло услед неприлагођене брзине кретања, већ услед изненадног отказивања кочионог механизма на возилу окривљеног, а у вези чега је суд требало да одреди ванредни технички преглед возила окривљеног, бранилац окривљеног, по налажењу Врховног суда, суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену изведених доказа од стране нижестепених судова у побијаним правноснажним пресудама, а што представља повреду одредбе члана 440. ЗКП због које подношење захтева није дозвољено окривљеном, па следствено томе Врховни суд ове наводе захтева браниоца окривљеног није посебно ни разматрао.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева као разлог његовог подношења наводи битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном. Међутим, бранилац својим даљим наводима у поднетом захтеву, у којима образлаже постојање по њему ове повреде, по налажењу Врховног суда, не оспорава законитост налаза и мишљења вештака саобраћајне струке Милана Дакића, већ фактички само оспорава његову доказну снагу и оцену суда о прихватљивости наведеног налаза и мишљења, дајући при томе сопствену оцену да наведени налаз није требало прихватити из разлога јер исти није дат објективно и непристрасно пошто је невенчана супруга вештака ВВ сарадница ОЈТ у Сомбору и између осталих је заступала предметни оптужни акт.

Поред тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче и повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, због које је подношење захтева такође дозвољено окривљеном. Међутим, бранилац даље у поднетом захтеву не наводи коју то одредбу из главе XIII Законика о кривичном поступку, која се односи на трошкове кривичног поступка, је суд повредио у побијаним нижестепеним пресудама, нити наводи која одредба Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката је повређена у конкретном случају, већ у својим наводима заправо указује на повреду одредбе члана 124. ЗКП од стране првостепеног суда приликом, по браниоцу, неоснованог одређивања по службеној дужности новог саобраћајно-техничког вештачења од стране вештака Иштвана Бодоло, а за шта у конкретном случају нису били испуњени услови из члана 124. ЗКП, износећи при томе своје мишљење да је ова повреда довела до неоснованог увећања трошкова поступка за износ од 64.607,00 динара на име трошкова вештачења од стране вештака Иштвана Бодоло.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева, као разлоге његовог подношења, само формално означава повреде закона због којих је подношење захтева дозвољено окривљеном (члан 438. став 2. тачка 1. и члан 441. став 4. ЗКП), док суштински својим наводима у овом делу оспорава доказну снагу налаза и мишљења вештака Милана Дакића и оцену суда о прихватљивости овог доказа, те указује на повреду одредбе члана 124. ЗКП, а што не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона,

то је Врховни суд у овом делу поднети захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Осим тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева наводи и повреду одредбе члана 68. ЗКП, истицањем да је суд окривљеном повредио право да прикупља доказе за своју одбрану. Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева наводи и повреду одредбе члана 395. ЗКП, истицањем да је суд без икаквог образложења на главном претресу од 27.05.2024. године одбио доказни предлог одбране да се одреди аутомеханичарско вештачење на околност могућности отказивања кочионог механизма на возилу окривљеног у тренутку настанка предметне саобраћајне незгоде. Такође, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева наводи и повреду одредбе члана 419. став 2. ЗКП, истицањем да суд није савесно оценио како сваки доказ појединачно, тако и у вези са осталим изведеним доказима. Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, истицањем да је суд у конкретном случају неправилно применио одредбу члана 419. став 1. ЗКП, јер је у образложењу првостепене пресуде навео да је на главном претресу извршио увид у извод из прекршајне кажњивости окривљеног, а из списка предмета произилази да то није учинио.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија и због повреда одредаба члана 68, члана 395, члана 419. став 2. и члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законски разлог због којег је у смислу члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног и у овом делу оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Жељка Гвојића, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на наведену повреду одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић